Elkészült Szeged távlati vízgazdálkodási terve

A szennyvíz veszedelmei — Ésszerűbb vízgazdálkodást

Még tavasszal, áprilisban alakította meg a Magyar Hidrológiai Társaság szegedi csoportja azt a műszaki szakemberekből álló munkabrigádot, amely a város vízgazdálkodási távlati tervének feladatait bírálta felül. Dévény István, a szegedi csoport elnöke vezetésével a bizottság akkor meg is kezdte a nagy jelentőségű munkát, aminek a tapasztalatait összegező zárójelentését a közelmúltban készítették el az egyes albizottságok részletes jelentései és javaslatai alapján. A munkabizottság ugyanis öt albizottságra oszolva végezte el a vizsgálatot, a vízgazdálkodás távlati feladatainak felmérését.

A vízhasznosítási albizottság jelentése a távlati tervvel kapcsolatban figyelmeztet arra a veszélyre, amit Szeged fejlődő iparának egyre nagyobb mennyiségű szennyvize jelenthet,

s ami később megfelelő vegyi szűrő- és biztonsági berendezések, kellő elővigyázatosság hiányában a folyó vizének káros elszennyeződését okozhatja. Főleg a tervezett vegyikombinát esetleges szennyezése, s általában a fenolszennyeződés okozhat nagy károkat a Tisza élővilágában és halállományában. S

különösen akkor éreztetné káros hatását ez a szennyeződés, ha a város feletti folyószakaszon torkoltatnák be a Tiszába az ipari szennyvizet,

bár a csatornázás és az öntözéses gazdálkodás további fejlődésével veszélyessé válhatnak a város alatt betorkoló szennyvizek is.

A belvízi csatornáknak a sertéshizlalda által okozott szennyeződése miatti tarthatatlan állapotra hívta fel a város tanácsának figyelmét a belvízi albizottság jelentése, amely

sürgető feladatként veti föl a hizlalda jelenlegi helyéről való mielőbbi kitelepítését.

A város lakossága szempontjából különösen fontos, érdekeit közvetlenül érintő problémákkal foglalkozott a vízellátási albizottság. Javaslataikban elsősorban

a mély rétegek vízkészletével való ésszerűbb és gondosabb gazdálkodás fontosságát hangsúlyozzák.

Sürgősen megoldandó probléma a körtöltésen belül a nyugati iparvidék nagynyomású vízzel való ellátása. Az a tervszerűtlen és pazarló módszer ugyanis, hogy a gyarapodó ipartelepek egyénileg kezdeményezett, s ötletszerűen fúratott artézi kutakból pótolják vízszükségletüket, megengedhetetlen és komoly veszélyeket rejt magában a vízellátás jövője szempontjából.

Ugyancsak a nyugati iparvidék szennyvíztelepének és csatornáinak mielőbbi megépítését sürgeti a vízellátási albizottság javaslataihoz kapcsolódva a csatornázási albizottság jelentése, míg az ötödik, az árvízi és folyamszabályozási albizottság a partmegkötési munkálatoknak a tervezett tiszai duzzasztóművek építésével való egybehangolását emeli ki fontos feladatként.

Lelkes és nagyon értékes munkával készült el a bizottság negyvenöt oldalas összegező jelentése, amelynek

javaslatait bizonyára fel is használja majd a város tanácsa a tervek megvalósításakor.

A bizottságban munkálkodó szakembereket: a Vízügyi Igazgatóság, a Víz- és Csatornaművek és a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet mérnökeit és mezőgazdászait, a KÖJÁLL és az Orvosegyetem orvosait, a városi és kerületi tanácsok szakigazgatási szerveit és a Móra Ferenc Múzeum munkatársait, valamint a Haladás és a Felszabadulás Tsz agronómusait és a Hazafias Népfront társadalmi aktíváit dicséret illeti ezért, a város fejlődése szempontjából oly jelentős, lelkes munkáért.

Előadás a beruházásokról Szegeden

Az Építőipari Tudományos Egyesület közgazdasági szakosztálya, valamint a Beruházási Bank szegedi fiókja kibővített ülést tartott, melyen több mint 350 beruházási szakember, műszaki és közgazdász jelent meg Szegedről és Csongrád megyéből. Kutiván Rezső, a bankfiók igazgatójának megnyitója után Neményi István, a Beruházási Főigazgatóság vezetője tartott előadást.

Jelentős lépés az oktatási törvény végrehajtásában

Egyszakos képzés a pedagógiai főiskolán — Vizsgák a nyári tanfolyamok végén — 262 levelező hallgató a műszaki ismeretek szakon

Az oktatásügyünk reformfeladatai között jelentős helyet foglal el az ipari politechnikai oktatás bevezetése az általános iskolákban.

E tárgy oktatása ma lelkes pedagógusok kezében van, akik nagy hivatásszeretettel és felelősségérzettel végzik munkájukat. Kitartó munkájuk eredménye részben az, hogy a tárgyat szakszerű előképzettség nélkül is eredményesen tanítják általános iskoláinkban.

A szaktanárhiány természetesen nem tartható fenn: az általános iskolai ipari politechnikai oktatás jelentősége többet kíván.

A Művelődésügyi Minisztérium illetékes szervei és több vezető pedagógus 1959-ben — felismerve a helyzetet — létrehozták az ország három pedagógiai főiskoláján, Egerben, Pécsett és Szegeden, a főiskolák nappali és levelező tagozatán, a tanárképzést ezen a szakon is.

A nappali tagozaton a háromszakos képzés keretében matematika-fizika és matematika-kémiai tárgyak mellé választhatják a főiskolára kerülő fiatalok a műszaki ismeretek és gyakorlatok szakot,

mely az általános iskolai ipari politechnikai oktatás tanáraivá képezi ki őket. 1959-ben kezdődött meg a levelező képzés is ezen a szakon.

1961-ben sürgetően merült fel, hogy a nagyfokú tanárhiány e szakterületen fokozottabb ütemű tanárképzést igényel. Ennek alapján a Művelődésügyi Minisztérium nyáron megjelent rendelete

lehetővé tette az egyszakos tanárképzés bevezetését is a műszaki ismeretek és gyakorlatok szakon.

A pedagógusok, akik ma előképzettség nélkül végzik áldozatos munkával a tárgy oktatását, bekapcsolódhattak nagyobb létszámban a szaktanárképzésbe. Jelenleg 83 műszaki ismeretek és gyakorlatok egyszakos hallgatója van a szegedi Pedagógiai Főiskolának a levelező tagozaton. Emellett továbbra is fennmaradt a lehetőség, hogy azok a pedagógusok, akik más szakon tanári diplomával már rendelkeznek, diplomát szerezzenek a műszaki ismeretek és gyakorlatok szakon. Folyik a fizikához és kémiához kapcsolt képzés is az évfolyamokon.

Ezenkívül még egy lehetőséget biztosított államunk e terület szaktanárhiányának enyhítésére. A Központi Pedagógus Továbbképző Intézet és a Fővárosi Pedagógiai Szeminárium éveken át tartott nyári tanfolyamokat működő pedagógusoknak, hogy felkészülhessenek a gyakorlati oktatásra. Most

lehetőség nyílt arra, a pedagógusok e tanfolyamokat vizsgával fejezzék be, ami szaktanítói besorolásra jogosít.

A tanfolyam végén letett vizsga után — amely már figyelembe veszi a főiskolák műszaki ismeretek és gyakorlatok szaktanárképzésének programját is — szaktanári vizsgára jelentkezhetnek, egy év elteltével, a működő, az ipari politechnikai oktatást végző pedagógusok. Természetesen a szaktanári oklevélhez újabb vizsgákat és államvizsgát tesznek.

A szegedi Pedagógiai Főiskola és ezen belül a műszaki ismeretek és gyakorlatok tanszék előtt nagy feladat áll, mivel a főiskola vidéki beiskolázási körzetén túl a főváros is a főiskolához tartozik.

A legtöbb műszaki ismeretek és gyakorlatok szakos levelező hallgatója a szegedi Pedagógiai Főiskolának van,

mivel a Budapesten jelentkező nagyfokú szaktanárigényt itt kell megoldani. Ez pedig több száz fős tanárhiányt jelent, hiszen Budapest általános iskoláinak 90 százalékában ipari politechnikai oktatás folyik.

Nagy nehézség a megfelelő jegyzetek és szakkönyvek hiánya. Nehezíti a munkát az is, hogy a tárgy gyakorlati jellegéhez viszonyítva kevés a levelező hallgatók gyakorlati óráinak száma. Egyes esetekben a tárgy oktatását végző pedagógusokat túlzottan terhelik más feladatokkal is,

az iskolán belül és kívül nem adják meg a jogos kedvezményeket a helyi nehézségek miatt a levelező hallgatóknak.

A különböző szakpárosításokkal és a bevezetett egyszakos képzéssel jelenleg 262 műszaki ismeretek és gyakorlatok szakos levelező hallgatója van a szegedi Pedagógiai Főiskolának. A tanárképzés ilyen formájú kiszélesítése az általános iskolai oktatás igényei szerint egy jelentős lépés oktatásügyünk reformjának megvalósításában.

Timár András
tanszékvezető adjunktus

Miért késik a szegedi írók könyveinek megjelenése?

Beszélgetés a Tiszatáj lap- és könyvkiadó vezetőjével

A szegedi irodalmi élet megélénkülését, a közelmúltban rendezett irodalmi esteket, valamint a szegedi íróolvasó találkozókat ismerve, *önkéntelenül is felvetődik a kérdés: hol késnek a szegedi írók 1961-ben megjelenő könyvei, kötetei?*

Tisztázódott a helyzet

Válaszadásra felkerestük dr. *Bán* Ferencet, a Tiszatáj Lap- és Könyvkiadó vezetőjét, aki a következőket mondotta:

— A Tiszatáj korábbi szervezeti működése sok vonatkozásban nem volt tisztázva, nem volt biztos alapokra fektetett. Nem volt irányító szerve, probléma volt, hogy kihez és milyen formában tartozik, s hogy működési köre meddig terjed. *A korábbi hibák és nehézségek felszínre kerülésével* és azok kiküszöbölésével a Tiszatáj Lap- és Könyvkiadó szervezeti működése is *megnyugtatóan tisztázódott. 1961. április közepétől fogva ugyanis tanácsi intézménnyé lett,* s a dolgok menete azóta normálissá vált.

Az idei kiadványok

— Ez önmagában nem magyarázza a Tiszatáj Kiskönyvtár-sorozatban idén megjelenő könyvek késedelmét. Vagy igen?

— A könyvkiadást — mondotta dr. Bán Ferenc — helyi erőforrásokból nem tudtuk volna zökkenők nélkül fenntartani. Ezért vált szükségessé *egyezségre lépni a Magvető Könyvkiadóval.* Ez az együttműködés lehetővé teszi, hogy a Művelődésügyi Minisztérium biztosítsa könyvkiadásunkhoz az anyagi fedezetet. Ezeknek az új körülményeknek a kialakulása viszont *több hónapot vett igénybe,* s ez az oka annak, hogy az idei sorozatban eddig csak *Móra Ferenc levelesládája* című könyvünk jelent meg. Második könyvünket, a *Bálint Sándor* válogatásában megjelenő *Történetek a szegedi betyárvilágból* című kötetet — amely *Tömörkény, Cserzy* és *Békefi* írásait tartalmazza — január közepén már kézhez kapják olvasóink. A napokban kerül nyomdába *Lődi Ferenc* ötödik verskötetének kézirata. A kötet *Lepketánc* címmel jelenik meg *Vincze András* szegedi festőművész fametszet-illusztrációival.

— A következő kötet — folytatta tájékoztatóját a kiadó vezetője — *Andrássy Lajos* második verseskötete lesz, *Ember az úton* címmel. A sorozat ötödik könyveként *Siklós János* második novelláskötetét kapják kézhez olvasóink. E válogatott elbeszélések után *Tóth Béla* és *Bárdos Pál* fiatal prózaírók kisregényei jelennek meg, majd az 1961-es sorozatot *Papp Zoltán* ugyancsak fiatal prózaíró első elbeszéléskötete zárja.

A kiadó jövő évi tervei

— Mi szerepel a Tiszatáj Kiskönyvtár-sorozatban jövőre? Mik szerepelnek az 1962-es kiadói tervben? — kérdeztük.

— Elsőként *Dér Endre* József Attila-díjas író harmadik könyve jelenik meg *Bódé* címmel. Két kisregényt tartalmaz ez a kiadványunk. Ezt követően első verseskötetével jelentkezik *Gál Sándor* és *Hatvani Dániel* fiatal költő. Az ő kötetüket követi *Párnás ajtó* címmel *Fenákel Judit* második elbeszéléskötete, majd *Csoór Sándor* gyulai író novelláinak gyűjteményes kötete zárja a sorozatot. *Az idén esedékes kiadványokat teljes egészében május végén, a jövő évieket pedig novemberig kapják kézhez az olvasók,* akik változatlanul nagy érdeklődést tanúsítanak könyveink iránt, noha *a korábbi nehézségek bizonyosfokú bizalmatlanságot is szültek.* Természetesen *olvasóinkat, előfizetőinket semmiféle anyagi károsodás nem fogja érni, s bizalmukat továbbra is szeretnénk megőrizni.*

Hatékony támogatás

Dr. Bán Ferenc a továbbiakban arról nyújtott tájékoztatást, hogy a Csongrád megyei, valamint a Szeged városi párt- és tanácsi szervek *messzemenő segítségének köszönhető,* hogy a Tiszatáj Lap- és Könyvkiadó töretlen munkával állhat a vidéki könyvkiadás szolgálatában, s ezt a tevékenységet a Művelődésügyi Minisztérium is értékeli és hatékonyan támogatja.

— A Magvető Könyvkiadóval létrejött kapcsolat — mondotta befejezésül dr. Bán Ferenc — igazán baráti és önzetlen együttműködésen alapul. A Kiadói Főigazgatóság pedig ahhoz is hozzásegített bennünket, hogy kiadványaink bizonyos részét az Állami Könyvterjesztő szervek *az ország egész területén* forgalomba hozzák.

December 24-én csökkentik a villamosforgalmat

A Szegedi Közlekedési Vállalat december 24-én a következőképpen szabályozza a villamosforgalmat: *december 24-én 19 óra után csökkentik a villamosok közlekedtetését,* s a szokásos járatok utolsó kocsijai a városközpontból 18 óra 50-kor és 19 órakor indulnak. A budapestről érkező gyorsvonatot *kellő számú kocsival várják* és minden vonalra biztosítanak csatlakozást. Az 1-es villamosvonalon 19 óra után a Rókus pályaudvari végállomásról 19 óra 20, 20 óra, 20 óra 40, 21 óra 20, 22 óra és 22 óra 40 perckor indulnak a járatok.

Az autóbuszok az Annaforrástól *18 óra 45 perckor indulnak.* További forgalmat nem tartanak fent.

Az „ominozus" Graham Greene

Graham Greene, a kiváló angol író kijelentette, hogy a karácsonyi ünnepeket Abesszíniában szeretné eltölteni.

Az angol írónak érdekes módon az a hire, hogy regényeivel pontosan előrejelzi, ha valamelyik országban forradalom várható. Így például Indokinában végzete előtanulmányait »A csendes amerikai« című regényéhez, és röviddel ezt követően az ország felszabadult a francia uralom alól. Az »Emberünk Havannában« című regény megírása előtt Greene hosszabb időt töltött Kubában, — s ez a latin-amerikai ország is lerázta magáról Batista uralmát. Greene hosszabb időt töltött Kongóban, látogatása után rövid idővel, kikiáltották az ország függetlenségét.

Abesszíniában egyesek féltik Hailé Szelassziét abesszin császár trónját.

Új, modern gépek üzembe helyezésével

Nőtt a termelékenység az újszegedi kendergyárban

Rövid, szűkszavú jelentésben adták hírül az Újszegedi Kender- Lenszövő Vállalat vezetői és dolgozói néhány napja, hogy teljesítették évi tervüket. Már december 20-án elkészítették a tervszerinti utolsó méter exportponyvát is. Ezzel hozzásegítették a külkereskedelmi vállalatot, hogy december 31-e előtt útnak indíthassa áruit a külföldi megrendelők részére.

Az eredményes tervteljesítés, a dolgozók jó munkája mellett az utóbbi időben üzembe helyezett új gépeknek is köszönhető.

Nem is olyan régen avatták a legnehezebb fizikai munkát igénylő fonalfestés gépesítését. Ma már nem emberi erővel, géppel forgatják a nehéz fonalmotringokat. Ezt a gépet a Könnyűipari Géptervező Vállalat tervei alapján az üzemben készítették. Ugyancsak saját munka az új fonalszárító gép is.

Ma az országban csak három ilyen kedvező hatásfokkal működő gép van üzemben.

Két hónappal ezelőtt érkezett a gyárba Németországból egy ponyvanyíró gép. Azt mondják, az utolsó óra utolsó percében érkezett. A régi nyírógép egy perc alatt 16 méter ponyvát tisztított meg. Mivel szorított a gyártás, kétszer is növelték a gép fordulatsebességét 10—10 százalékkal. De hiába termelt végül is 20 métert percenként, ez sem volt elég. A gondon csak az új gép segíthetett, amely több mint egymillió forintba került. November 15-én kezdték szerelni és december 16-án már dolgozott is.

Jelenleg ugyan még csak 40 méteres percenkénti sebességgel tisztítja a ponyvát, de ha bejáródott, sebességét felfokozhatják 70—72 méterre is.

Így aztán elérik, hogy amit a régi gép három műszak alatt, sokszor vasárnapi üzemeltetéssel is teljesített, azt most egy műszak alatt elvégezhessék.

Rövidesen üzembe helyeznek egy szovjet keresztcsévélő gépet is, amelyet a Szegedi Kenderfonógyártól vett át az üzem. Ott a rekonstrukció során csak két év múlva helyezték volna üzembe, itt már január elsejétől dolgozik. Ezzel ismét könnyebb, termelékenyebb lesz a munka a vállalatnál.

A totó-lottó kirendeltségek ünnepi nyitva tartása

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság tájékoztatása szerint a totó- és lottókirendeltségeknél a körzeti irodák székhelyein — Debrecenben, Győrött, Pécsett és Szegeden — december 24-én, a szokásos vasárnapi nyitvatartási rend érvényes.

December 25-én, hétfőn egész nap zárva tartanak, december 26-án, kedden pedig 11—17 óra között lesznek nyitva a kirendeltségek.

Egyéb vidéki helyeken vasárnap és hétfőn a kirendeltségek zárva tartanak, december 26-án pedig a szokásos keddi nyitvatartási időben állnak a közönség rendelkezésére. (MTI)